

Sellerden dereler taştı, köprüler yıkıldı. Kazalarda fazla tahribat varmış...

On gün evvel başlayan yağmur, kısa fasılalarla devam ediyor..

Seller olmuş, dereler taşmış, bir evle bir kaç mağazayı su basmıştır. Sera ve Kalanima köprüleri yıkılmış, elektrik ceryanı kesilmiştir. Mülhakattan malumat alınmamıştır.

On günden beri, arada kısa fasılalar da veren yağmur fırtına ve zaman zaman işitilen gök görültüleri arasında ve bazan sağnak halinde olarak devam edip gidiyor. Yumur her tarafta devam etmekte olduğundan seller yapmış dereler taşmıştır dün gündüz yağmur dinmiş, hava açar gibi olmuşsa da akşama doğru başlıyan yağmur gece yarısı şiddetini artırmış, sabaha kadar sağnak ve tipi halinde devam etmiştir gece saat 1.5 da Elektrik ceryanı kesilmiştir. Sabahleğin Elektrik Mühendisi Celâl arızanın tahribatın şekil ve de recessini anlamak için hareket etmiş de Sera ve Kalanima köprüleri yıkılmış, bu suretle bu satırları yazarken tahribatın şekil ve mahiyet ve derecesi hakkında şirketin de bir malumat almamıştır.

Ancak, Elektrik şirketi müdürü Nedim de Mühendise mulaki olmak üzere gitmiştir. Köprülerin yıkılmasına bakılırsa dere önlerinde ve sel ağzlarındaki direklerin yıkılmış olması muhakkaktır. Bu itibarla tamiratın ve ceryandan mahrumiyetin oldukça uzun süreceği tahmin edilmektedir. Değermendere sinin suları yükselmiş, Değermenderede bazı mağazalarla bir kahveyi su basmış, bundan başka Yenicumda da Tekeli oğlu Ahmet kızı Melihanın evine dahi su dolmuş, her iki tarafa da Aramazlar giderek suları boşaltmıştır. Zayıf olmamıştır. Zanos deresi kabarmış, Zanosta bazı menfezlerin kapanmış, seller olmuş, handeklerin tıkanması üzerine bozulmuş olan imaret başındaki Soğuksu yolu dahi dünden beri artık fena halde harap olmuştur. Yağmur ve selin Pulatana kasabasında da tahribat yaptığı haber alınmışsa derecesi öğrenilmiştir. Mülhakatta ve civar kazalarda yağmur, selin fırtınanın yaptığı tahribat hakkında bir malumat alınmamıştır. Arhavi, Viçe taraflarında sellerin fazla tahribat yaptığı, insanca dahi zayıf olduğu söylenmektedir.

Mütemmim malumat: Sonradan aldığımız mütemmim haberlere göre Değirmenderesinde fazla taşkınlık vardır. Sular 30 mil süratle gelmekte ve Hacımehmet mekânının beri yüzünde dere yola yayılmış, yol bir metre irtifainda su içinde kalmış, giden otomobiller geri dönmüş, Başmühendis Hacimehmet üstünden dağılıyarak aşarak öbür yüze geçmiştir. Coşan Değermenderesinde ev, yapı ağaçları görünmekte olmasından yukarılarda fazla tahribat olduğu anlaşılacaktır. Taşan dere, köprüünün beri tarafındaki sahayı basmıştır, su irtifainın bir metreyle çıktığı ve değermendere köprüsü için şimdilik tehlike olmadığı söylenmektedir. Değermendere sahası bataklık halini almıştır. Bir kulübede mahsur kalan bir aile efradı arrozlar tarafından kurtarılmıştır. Değermenderede su basan birçok mağazaların büyük zayıf olmuştur. Bahtıda Ruhi Uralın malı olup inhisarlar idaresine kiralanan büyük yapının alt katındaki mağazaları da su basmış iki yüz çuval tuzu ıslatmıştır. Yine Değermenderede Daniş - Osman şirketine ait iki yüz çuval çimento islanmış bu şirketin İstanbuldan çimento yüklü gelen bir motoru İneboluda fırtına yüzünden yediyüz çuval çimento denize atmıştır.

Son dakika Değermenderesinde derenin getirdiği odunları toplarken zavallı bir kadını sular almıştır. Maçka deresi boyunca Mataracı semtlerinde tahribat fazladır. Pulatana da sellerin fazla tahribat yaptığı haber alınmıştır. Kazalarda yağmur, selin fırtınanın yaptığı tahribat hakkında bir malumat alınmamıştır. Arhavi, Viçe taraflarında sellerin fazla tahribat yaptığı, insanca dahi zayıf olduğu söylenmektedir.

Üçüncü Umumi Müfettişimiz Dün gece şehrimizi teşrif ettiler.. Evvelki günkü sayımızda haber verdiğimiz veçhile Üçüncü Umumi Müfettişimiz Sayın Tahsin Uzer dün sabah, beraberlerinde Kars Valisi, Askeri ve İktisat Müşaviri olduğu halde Erzurumdan hareketle gece geç vakit şehrimizi teşrif etmiş ve doğrudan Soğuksu köşkünün çıkışlardır. Sayın Üçüncü Umumi Müfettişimizi Vali vekili Falk Polat Hamsi köy yolunda karşılamıştır.

İçte ve dışta Mektepsiz çocuk kalmıyacak İzmirde mektep ihtiyacı halledildiğinden bu sene mektepsiz çocuk kalmıyacaktır. Mülkiye mezunları Mülkiye mektebi yakında Ankara'ya nakledilecek, yeni sene tedrisatı Ankara'da başlayacaktır. Mektebin ikmal imtihanları bitmiş, 33 mezun vermiştir. Bunlardan beşi hariciyeye, on yedisi Maliyeye, on biri idareye ayrılmıştır. Mektebe bu sene 120 talebe alınacaktır. Amerikada kızılaiy Amerikanın indiyana ayaletindeki vatandaşlarımız tarafından teşkil edilen kızılaiy Amerikanın İstiklâl bayramına iştirak etmiş, ve Amerikalılar tarafından beşenilmiş ve alkışlarla karşılanmıştır.

2000 Faşist İspanya asilerine yardıma gidiyor! İrlanda faşistlerinden 2000 kişi İspanya asilerine yardıma gidiyorlar. Fransa kendini zor kurtaracakmış! Bir Fransız gazetesi, Süriyede yeni kargaşalıklara intizar etmek lâzım geldiğini ve Fransanın o kumlukta kendisini zor kurtaracağını yazıyor. Bir çocuk boğuldu Hızırbeğ mahallesinden şöfor Mahmudun bir buçuk yaşında Ayten isimdeki kızı evde su kazanına düşerek boğulmuştur.

İspanyada şiddetli ve kanlı muharebeler devam ediyor.. Alkazar berhava edildi !..

Ankara - İspanyadaki dahili muharebeler şiddetle ve kanlı çarpışmalarla devam ediyor. İki ay süren müdafadan sonra alkazar sarayına sığınan asiler kadın ve çocukları saraydan çıkartmışlardır. Bunun üzerine hükümet kuvvetleri alkazarı dinamitle berhava etmişlerdir. Sağ kalanlar müdafaya devam ediyorlar. Asiler tarafından kuşadılmak üzeredir.

Vekillerimiz gelmediler Fırtına yüzünden vapur Sinopta kalmıştır. İktisat ve Maliye vekillerimizi getiren Ege vapuru, Karadenizde hüküm süren fırtına yüzünden Sinop limanına girmiştir. Bu itibarla Vekillerimizin şehrimizi teşrifleri bir iki gün teahhura uğramış demektir.

Kızılaiyın teşekkürü

Kızılaiy başkanlığından: 20-9-1936 Pazar günü halkevi salonunda cemiyetimiz tarafından 120 çocuk sünnet eddirilmiş bunlardan 70 kadari hazırlanan salonda yatırılmış diğerleri ebeveyninin rızasıyla hanelerine gönderilmiştir. İş bu sünnet ameliyesi saat 10 da başlanarak akşam saat beşe kadar bilâ fasıla devam ederek fennin emrettiği şekilde asepsi ve antiseptiye riayetle ve çocuklara hiç bir zahmet vermeden icra eden, memleket hastanesi pansiman memuru bay Osman KÖŞEMDEN

Artık yazın bunaltıcı sıcakları, haz veren rüzgârı, bulutsuz seması yerine titreten soğuklar, aralık başlarında ıslık çalan rüzgârlar ve birbirini dehşetleştiren kamçılayan kapkara bulutlarla örtülü bir gök yüzü var..

Dünkü açık başlar şapkalarla çekersiz vücutlar paltolarla örtüldü. Dün yürüyenler bugün koşmağa, sıçramaya başladılar. Yani ve daha açıkcası her şeyde dünün üstünde bir hareket, bir canlılık görülmeye başladı.

Bu neden böyle oldu? diye soranlar olursa onlara da dünkü hareket onları

de kalmış hakiki bir fırlıdak gibi fırlı da fırlı dönmeğe başlayacaktır.

Zaten efendim şu içinde acıyı, tatlıyı; güzeli, çirkinini; ızdırabı, gönenci bulduğumuz ve bir şekilde bir zefirden ibaret denilen ömrü, hayatı göçerttiğimiz dünya adı verilen şu koskocaman yuvarlak da bir fırlıdak değil mi?..

Ve nihayet dünya fırlıdak, insanlar fırlıdak olduktan sonra fırlı da fırlı dönmemek kabil mi sanki?..

Mamafihi bütün bunlar yani dört tarafı saran fırlıdaklar içinde fırlı fırlı dönmeyen fırlıdak çeviren lere aşk olsun...

H. M.

Görüşler Duyuşlar

Nasıl Havadis alınır? Nasıl Tekzip yapılır?

Posta gelince herkes gibi ben de postahaneye daldım. Akşamdan gazeteleri alıp, evde gece yatak içinde taze havadisleri okumayı bir çokları gibi ben de itiyat edindim.

Vapur postaları akşamdan geldiği için postahane tevziat ancak ferdası günü yapılır. Bu sebebden herkes gazetelerini, mektuplarını akşamdan almak için postahaneye giderler.

Postalar gündüz gelip, gündüz dağıtılmış olursa elbet postahaneye gidilmez, bir iki saat ayak üstü bekleyip elden gazete ve mektupları almak zahmetine katlanılmaz. Gel gelelim, bunda kaba hat elbette vapuların akşam üzeri gelişindedir..

Postahane salonu hayli kalabalık, herkes postasını bekliyor, içeride gayretli memurlar, müvezziler dikkatle ve süratle postayı ayırmaktalar.. Sağdan, soldan sesler:

- Salih efendi, Mürteza efendi, bana birşey var mı, benim postayı ver ?!

mana kızılaiy namına işbu meşkur ve hayırlı hizmetinden dolayı teşekkürü veci-beden bilir ve alenen ıblâğına sayın gazetenizi tevsi-eylerim.

Memurlar için gereken

Yeni tercümeihal cetveli matbaamızda basılmıştır. İsteyenler alabilir.

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

FIRILDAKIL..

Dokuzuncu ders

Siyasal Partiler

RECEP PEKER

faydalar getirir bile, ileride üstünde duracağımız karşılıklı şartlar olmasınca, İstiklâl mefhumu bu durumda da yaranmış olur.

İçinizde bilenler vardır, bir zamanlar Osmanlı İmparatorluğunun idaresi altında bulunan bu yurd için de bazı Sadrazamlar ve vezirler şöyle bariz vasıflarla tanılırdı; falan paşa İngiliz taraftarıdır, derler, onu hayati boyunca o devletin politikasına bağlı sayarlardı. O paşa iktidar mevkiinden ayrılıp, falan vezir o zamanki tabirle, mührü hümayunu eline alınca, faraza o vezir fransız taraftarı tanınmışsa, devletin siyasası Fransaya temayül ederdi.

Yahut herhangi yabancı bir devlet iktidar yerinde bulunan, sözümlü gabaya, devlet adamına elçisini yollar onu bir çok vaidlerle kendisine çeker ve ekseriya da devletin perişan mali vaziyetini koruma vaidleriyle devleti kendi siyasasına bağlardı. Bu hale gelmiş olan bir devlet, İstiklâlin diğer bütün şartlarını haiz farzedilse bile, gene esir olmanın çukuruna adım atmış sayılmalıdır. Binaenaleyh yurd dışı siyasette serbest olmalı ve mutlaka içinde yaşadığı gün, kendi ulusunun faydası hangi politikanın kovalanmasını gerektiriyorsa, o yol kovalanmalıdır. Bu söz bir edebiyat değildir, realite bunu icap ettirir, bir devlet ancak bu vashının da bariz olmasına kendisini sayılır bir mevcudiyet olarak acuna tanıtabilir. Ve ancak böyle bir devlette, kuvvetli ve onurlu devletler karşılıklı faydalar temini yolundan güç, karanlık ve karışık vaziyetler içinde el ve işbirliği yapmak itibarını görürler.

— Arkası var —

NOTLAR**Öz kelimesinin Tahlili.....**

Söz vezninde olan bu kelimeyi çok severim: Hülâsa ve hilesiz, hürdasız mana sındadır. Çok sevdiğimiz, ve çok sevilen enerjik ve sempatik baro başkanımız Bay Azmi Özer de soyadını seçerken "Öz", ü feda edememiş, onu "Er", in başına geçirerek adamın gözü, erkeğin özü manasına gelen özer şekli meğrubuna sokarak kendine soyadı yapmıştır. Ve hakikaten sempatik bay başkanı iyi tanıyanlar çok iyi bilirler ki, Azmi Özer, her türlü hile ve hurdadan arı olarak erkeğin özü, adamın gözü ve en yüksektir, en samimi meclislerin ön ve en baş sözüdür...

Mühim Haberler

Sovyet Alman münasebatı

Dün Almanyada büyük manevralar başladı!

Hitlerin nutkundan sonra vaziyet...

Ankara 19 — Berlineki Havas muhabiri bildiriyor: Nurenberg nutku parti için hiç bir netice vermemiştir.

Sovyet Ateşemiliteri Rlof

yarın başlayacak olan büyük manevralarda bulunmak üzere çağrılmıştır Alman sanayiî iptidai maddeler karşılığı Sovyet Rusya ya makine vermekte büyük

Alman bankaları da babaları finanse etmekte devam ediyorlar. Bütün bunlar gösterir ki Nurenbergde Hitlerin söyledikleri Almanya'nın dahili içindir. Strema

nın imzaladığı Alman Sovyet dostluk muahedesi de Hitler rejimi kurulalıdan beri her sene yenilemekte devam ediyor.

İneboluda Fırtına var!

Ankara 19 — İneboluda çok şiddetli bir fırtına var cıvar dağlara kar düşmektedir.

Erzurumda Soğuk, kar!

Ankara 19 — Erzurumda şiddetli soğuklar vardır şehir ve civarına kar yağmıştır.

Atlantikdeki Fırtınalar!

Ankara 19 — Atlantik sahillerindeki fırtına şimalle doğru kesafetle ve bir çok hasarat yaparak ilerliyor.

Okurlarımız Ne diyor**Şehir içinde bukadar Sür'at olur mu?**

Otomobiller şehir içinde son sür'atle koşuyor değil, adeta uçuyorlar. Otomobillerden, yazın toz kaldırıyor diye şikâyet ediliyordu, halbuki şimdi de gelip geçenlerin üstlerine, başlarına çamur yağıyorlar. İnsanları tepeden tırnağa çamura, çamurlu pis sulara bulayan bu söz dinlemez otomobillere hiçbir ceza terettüp etmez mi? Belediye, niçin on, onbeş kilometreden fazla sürenleri cezaya tabi tutmuyor!

O. H.

Müthiş ihtikâr var!

Hamamcılar, fırıncılar, depocular kışın fahiş kârlar temini maksadile fındık kabuğunu toptan konturat ettiler..

Sovyet atletlerinin yeni rekorları

Moskova'da Ağustos sonlarına doğru nihayetlenen hafif atletizm müsabakalarına Sovyetler birliğinin her tarafından gelen 556 en iyi atlet iştirak etmiş müsabakalarda 16 yeni rekor tesis olunmuştur.

Yeni rekorlar arasında bilhassa 19 yaşında genç sporcu bayan Vesilyeva'nın rekoru şayanı dikkattir. Filhakika beden terbiyesi teknikm'u talebesinden olan Vesilyeva 1000 metreyi 2 dakika 58,4 saniyede katederek 2,2 saniye farkla, yeni bir dünya rekoru kurmuş bulunmaktadır.

Tanınmış Sovyet rekordmenlerinden Znaminski, 10,000 metreyi 31 dakika 45,6 saniyede koşmuş ve Leningradlı Liulko da 200 metreyi 21, 6 saniyede katmıştır. Moskovalı bayan Rogojina ise 200 metrede kadınlar için 25,8 saniyelik bir rekor tesis etmiştir.

Leningrad bayrak yarış takımı 4-400 metrede 3 dakika 23,9 saniye ile yeni bir rekor kurmuştur.

Sporcu loseliani ise yenisinden hız almadan uzun atlamada iki yeni rekor kurmuştur:

Bir adım: 3 metre 36 üç adım 14 metre 12.

Moskovalı sporcu Kalini de yürüyüş için yeni bir Sovyet rekoru tesis etmiştir. Kalininin 5 kilometreyi 25 dakika 28,1 saniyede katmıştır.

[T. A.]

Havalar düzelecek

Havaların birdenbire bozması ve yağmur yağması kışın yaklaştığı endişesini uyandırdı. Kandilli rasathanesi hava vaziyeti hakkında şu malumatı vermiştir:

"— Havada bir fevkalâdelik yoktur, bir kaç gün fazla sıcak sıkıntılı giden havalar bozmuş ve yağmur yağmıştır. Maamafih havalar yarın bugünden daha güzel olacak ve açacaktır. Kışın yaklaştığına dair henüz bir işaret yoktur."

Spor

Bir cevap

11 Eylül tarihli Halk gazetesinde " Halkevinde bu yaz ne yaptık " Başlıklı yazıya Halkevinin bir azası sıfatile cevap vermeği lüzumlu gördüm..

Halkevinde bu yaz ne yaptık diyerek tenkit yapan mekale sahibi Tefvik Vural bu mevsime tekaddüm eden zamanlarda Halkevinin daha faal olduğunu ve bu çalışmanın da kâfi görülecek bir keredede olduğunu kabul etmiş oluyor demektir. Esasen yalnız başlığı değil, mekâlenin özü de yaz mevsiminde Halkevinin derin bir uykuda olduğunu söylemekte, bimesel hanki sebeplerle bazı komitelerin kış devresi faaliyetlerinde hücum etmektedir. Halbuki, bu hücum ettiği kollar alâ-yiştin uzak fakat özlü çalışmalarını takdir beklemeyen yapılmışlardır. Her halde Tefvik Vural gürültüsüz çalışmalarını kâfi görmemekte, kulaklarda aksetmeyen varlıkları hiçe saymaktadır. Aynı zamanda makalenin yazılışı hiç bir tetkik ve tahkik lüzum hissedilmeden yazılmış olduğunu göstermektedir. Meselâ: Yaz mevsiminde en fazla faaliyette bulunması icabeden Köycüler ve Soysal yardım kollektiflerinin yerinden kımıldamadığını iddia ediyor. Yukarıda da arzettiğim gibi mekale sahibi yalnız gürültü ve şatafatlı çalışmalarını istemektedir, eğer aksini kabul etmek lâzım gelse köycüler kolunun köylüler için yazmış ve tabettirerek resmî formalitesini ikmâl

ettirmekte bulunmuş olduğu " Az yerden çok mahsül elde etmek " adındaki kitabın kıymetini takdir eder köycüler koluna bir de teşekkür etmesi icap ederdi. Demek oluyor ki köycüler kolu bu yıl bir defa yaptığı gibi Bandoyu bir otomobile kayup şehir içinde çaldirarak köylere gitse ve bunu her hafta veya onbeş günde bir defa tekrarlarmış olsa mekale sahibi bunun büyük bir faaliyet olduğunda şüphe etmeye cekti..

Sosyal yardım koluna gelince: Hamiyetli Doktorlarımızın Halkevinden gönderilen hastaları muayenehanelerinde ücretsiz baktıklarını ve bunun için hiç bir takdir beklemiyerek hem vicdanî ve hem de üzerlerine aldıkları vazifeyi başardıklarını bilse, hiç araşdırmadan Halkevini tenkit eden yazı sahibi bu tenkidi yazarken bir az olsun du-raklar ve onlara işten gelen sevgilerini sunardı..

Makale sahibi, Halkevinde bu yaz ne yaptık demekle, Halkevi faaliyetini iki kısma ayırmak istiyor ve kitapsaray kolunun iki yıldan beri kitaplarına bir düzen veremediğini ilâve ediyor. İşte yukarıda da söylediğim gibi Tefvik Vural anlamadığımız hislerin tahiti tesirinde yazdığı bu yazı ve bilhassa bu kısmla Halkevi ile alakadar olmadığını isbat etmiş oluyor. Çünkü, kitapsaray yedi, sekiz ay evvel Halkevinde işgal ettiği odayı kâfi görmemiş.

- Arkası 3 de -

Sağlık Köylüye öğretler

UÇ BELÂ :

Frengi, Fuhuş, İçki

Yazan : TÜRKÂN

Durmuş Türkmenoğlu

Fuhuş ve Belsoğukluğu [6]

Münasebatı tenasülmeden sonra veyahut fazla yürümekten veyahut ayak makinesile meşgul olan kadınlarda daha barizdir. İltihap, rahim ve yumurtalıklarda bir takım görüşme yapar ve mikrop bir kerre mezkûr azalara sardımı tedavi etmek pek güçleşir ve hastalar uzun müddet ıztırâp çekerler. Arasına hat şekline nispeten olur.

Bu vaziyette hamile kalan kadınlar doğuracakları esnada çocuğun gözleri hazneden çıkarken çerhate sürünerek kör olur.

Hastalıkların tedavileri hakkında hiç bahsetmiyeceğim çünkü bir kerre tedavisi kendisi tarafından yapılmıyacağı aksi tesir vücuda getirilmesi muhakkaktır. Bu ciheti yalnız Doktorlara terketmeği kendimce vicdani bir vazife addederim.

16 Yaşında bakir bir kızın belsoğukluğu

Hastalıkların ihtilâtı erkelerde olduğu gibi kadınlarda dahi ayındır. Mafsal iltihapları, kalp iltihabı ve ilh.. Size müşahedelerimden bir tanesini arz etmek isterim. Henüz 16 yaşında bakir bir kızın sol diz mafsalında gayet vasi şişlik ile müterafik hararet ve ağrıdan ıztırâp duyan bu genç kız Hastaneye geldi uzun boylu muayeneden sonra kızın henüz bakir olduğu ve nişanlısı bulunduğu yalnız onbeş gün evvel hafif bir idrar bağcıklılığı ile arhatsız olarak bir kaç gün sonra ayağının mafsalı sancılanarak birdenbire şiştiğini ve hariçte bir takım kadınlara tedavi ettirdiğini ve fakat hiç bir şifa görmediğini göz yaşlarla anlatmağa başladı.

Hastayı uzun uzadıya muayeneye başladık aklıma ilk defa alel ade bir mafsal iltihabı geldi fakat bu yaşta bu romantizmanın bu şeklini fenni haricinde olduğundan aklıma birdenbire nişanlısı geldi tahkikata koyuldum ve kızın her halde unumî bir muayeneye ihtiyacı olduğundan ebeveynini ikaza mecbur kaldım. Netice muayenede henüz bakir olduğu halde zavallı genç kız hat bir Belsoğukluğu ile malûl olduğu ve mikropların mafsalalara kadar sirayet ettiğini gördük. Hastalığın nişanlısı tarafından temasla ferce sirayete derek Partılan güddelerini tahrip etmiş ve hatta mesanesine kadar sirayet ettiğini maalesef müşahide eyledik. Tabi derhal

- Arkası var -

ANKARA

Türkiye'deki yeni oluşun bir izahı

Yazan :

Norbert Von Bischoff

Avusturyanın Ankara

Elçiliği sabık müsteşar

Türkçeye çeviren :

Burhan Belge

[38]

aynı tehlike, başgöstermiş bulunuyordu. İlk işareti yunan isyanı vermiş oldu. Arkasından Romanyalılar. Sırp, Bulgarlar ve Arnavudlar isyan etti.

Yunan isyanından doksan yıl sonra, kâh Rus, kâh Avusturya emperyalizmlerinin teşvikiyle, Balkanlardaki bütün hristiyan milletlerin kurtuluşu tamamlandı. Aynı müddet zarfında, İngilizler, Fransızlar, en son olmak üzere de İtalyanlar, imparatorlukla olan bağları az çok gevşemiş olan Afrika eyaletlerini ve Akdeniz doğusundaki adaları ellerine geçiyorlardı.

Öyle ki, büyük savaşın arifesinde, padişahın elinde, İstanbul ve küçük Trakya parçasından başka yalnız Anadolu ve Arabistan kalmış bulunuyordu. Fakat 1868 denberi Ruslar şark vilâyetlerini ellerine geçirmişlerdi. Arabistan'da ise, imparatorluğun nüfuzu kırılmıştı. Hele, gittikçe ufatan sürre'lerin yerini oradaki şeyhler nezdinde İngiliz tüfekleri alıyordu.

Iraktaki zengin petrol kaynaklarının keşfi üzerine ise, Arabistan'ın İngilizlerin tasallutundan kurtarılmasına artık imkân olamazdı. Bunun en büyük delili, İngilizlerin Bağdad hattının yapılmasına karşı gösterdikleri muvaffakiyetli mukavemetler. Bu hat Abdülhamid devrinin belli başlı bir tek başarıydı. Bu hatla, imparatorluğun bir noktasında olsun, yıkılmaya karşı bir payanda yapılabilmişti.

Eğer nasyonalizm basili Osmanlı imparatorluğunun hasta gövdesinde tahribat yapılabilmiş ve henüz çok iptidai olan yabancı azlıklara bu camiadan ayrılmak şevkini verebilmiş ise, bu beklenmedik "virulence" hassasını şöyle izah etmeliyiz: "Hasta adam"ın etrafını alan

- Arkası var -

Gençlik**Sadık köpeğin ölümü..**

6

Sedat Ülgener

Kışın karlı bir gününde Emirler köyünün kerpiç evlerinin bacalarından, çıkan duman tipiyi karışarak meçhul ve sonsuz uzaklıklara doğru kayboluyordu... Evlerin; fersiz, küçük camlara vuran kar, adeta birer cam halini almıştı...

Birden bire bir kilit şangırısı işitildi. Bunu müteakip hafif bir gıcırtyla ufak ve eski bir kapı, önünde yığılmış olan karları zorla iterek açıldı.

İhtiyar bir köylüyle bir kadın, tipinin sert ve çetin darbeleri arasında, odun yüklü bir merkeple beraber dışarı çıktılar. Kadının arkasına dönüp kapıyı kaparken sadık köpeğine temennikâr bir nazarla baktı. Çünkü ona, yeni doğmuş biricik yavrucuğunu emanet ediyordu.

Şimdi iki yolcu kesif bir kar tipişi içinde merkepleriyle beraber durmadan ilerleyordular. Biraktıkları iz... Yağın karla yeniden kapanıyor, ve yolcular her engele karşı bata çıka yol alıyorlardı.

**

Evde kalan çocuk derin bir uykuyla beşiğinde yatıyor, ve ona arada sırada gözünü açıp

Bir cevap

- Baştarafı 2 de -

iki odayı birleştirmek suretile başka tarafa nakletmiştir. Nakilden evvel düzeni yerinde ve halka açık olan kitapları nakilden sonra kitaplarını çok esaslı bir surette düzeltmek için kış mevsiminde gece yarılarna kadar nasıl çalıştığını kendisi pekâlâ bilir... Bu kola hücumile faaliyetinin yaz devresinde de olmasını isteyen Tevfik Vural, bir kütüphanenin sıralanmasındaki müşkilâtı bilse ve biraz da insaf etse böyle bir istekte bulunmazdı. Çünkü bu iş görüldüğü kadar basit olmayan çok yorucu bir iştir. Yaz mevsiminde değil ancak kış mevsiminde başarılabılır.

Tevfik Vural bütçeye temas ederek elde edilen randumanın paraya nisbetle pek az olduğunu söylemektedir. İleri senelerde devir yapılmadığını söylerken geri senelere mahsup edilip edilmediğini hiç nazarı itibara almıyor. Yoksa buna lüzum mu görmüyor?

Kullanışın bir süüstimal olmadığını söylemekle Halk evi idare heyetini lekelenmekten kurtarmakta olduğu anlaşılıyor. Halbuki yoktur demekle varittir demek arasında hiç bir fark görülmez...

Makalesinde yazdığı gibi bütçesi nisbetinde randuman alınmayışı Halkevinin mutlak surette uyuduğuna delâlet etmez, binaenaleyh Halkevi uyumuyor, kendinin dahi uyuduğuna yazdığına nazaran belki uyuyan yalnız kendisidir.

N. Başman

Köylülere öğütler
Sütcülük

5

Süt nedir, içinde ne vardır ?

sonbaharda da geç ve vata kadar sağlam her günkü sağlıştta meme de hiç süt kalmamasına dikkat etmelidir.

Bizim sağdığımız hayvanlardan südü en koyu olan manda sonra koyun sonra keçi südü, en cıvık olan da inektir. Şu aşağıdaki sayılarla 100 kilo sütte kaç kilo yağ kaç kilo peynir kaç kilo su olduğunu öğreniriz :

Beher 100 kilo süttten:

	Peynir Maddesi	Su	Yağ
	Kilo	Kilo	Kilo
Manda	4-5	80-82	7-8
Koyun	4-4,5	82-83	6-7
Keçi	2,8-3	86-87	4-4,5
Inek	2,6-2,8	87-88	3,5-4

vardır.

Burada gördüğümüz bu mikdarlar bir senelik ortalama mikdarlardır. Sağımın son zamanlarında sütler daha çok koyulaşır. Meselâ Ağustos nihayetlerinde 100 kilo koyun sütünde her zaman 10-12 kilo yağ bulunur.

Her nevi südün içinde bulunan yağ ve peynir maddesi mikdarlarının kıymetini arttırır. Bu sebepten süt satın almak icap ettiği zaman bunun ne sütü olduğunu ve içinde ne kadar yağ bulunduğunu bil

mek lâzımdır. Bunun nasıl bileneceğini ilerde anlatacağım.

Sütün içinde bize en lâzım olan bu maddelerden sonra biraz Lor süt şekeri ve daha bazı şeyler vardır ki bunlar da icabında çıkarılarak satılır, fakal bizim için en mühimi yukarıda da söylediğim gibi yağ ve peynir maddesidir.

Sütün içinde bulunan bu en yararlı maddelerin ve sütün mikdarının değişmesine sebep olan şeyleri de burada kısaca anlattıktan sonra devamını yazacağız.

Çöplerin imha eksiltmesi**Belediye encümeninden :**

Şehir içinde toplanacak çöplerin bir senemüddetle alınıp imha edilmesi için açılan arttırmaya talip çıkanların teklif ettikleri bedel hattı lâyük görülmediğinden artırımın 29 9 936 salı gününe saat 14 de tehir edildiği ilân olunur.

Memleket hastanesi için alınacak eczayı tıbbiye eksiltmesi**Vilâyet daimî encümeninden :**

Memleket hastanesi için satın alınacak ve daimî encümen kalemindeki dosyasında çeşitleriyle mikdarları yazılı bulunan 97 kalem eczayı tıbbiyenin muhammen bedeli 1374 lira 42 kuruştur.

23 - 9 - 936 tarihine çatan Çarşamba günü vilâyet makamında saat onbeşte toplanacak olan daimî encümen ihalesi yapılmak üzere 28 gün müddetle açık eksiltmeğe konulmuştur.

Muvakkat teminatı 103 lira beş kuruştur. Taliplerin o gün encümen ve daha fazla malumat almak isteyenlerin hergün encümen kalemine muracaatları, 4-9-14-21

Mehmet Mercan**Lâstik ve maden üzerine Tamğö, mühür, İmza imalâtı**

Saat, Fennî Gözlük, alât ve edevatları ve saat tamirâtı mağazası

Trabzon Semercilerbaşı No. 73

Kars hükümet tamirat eksiltmesi!**Kars vilâyetinden :**

1 - Kars hükümet konağının pazarlıkda kalan 498018 liralık tamiratına talip çıkmadığından eksiltmeye aynı şeraitle 10 9 936 tarihinden itibaren onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 - Eksiltme 25 9 936 tarihine müsadif cuma günü saat on dörtte Nafia Md. odasında toplanacak komisyonca yapılacaktır.

3 - Muvakkat teminat 375 liradır.

4 - İsteklilerin teminatlarını malsandığına yatırarak ve Nafia Md. Ehliyet vesikasıyla bugün de komisyonca muracaatları ilân olunur.

17-19-21-24

Evrakı matbu eksiltmesi

Adet	Varak	Cinsi
1	500	Erzak ithalât ve sarfiyat defteri
	3000	Hastane protokol kâğıdı
	3000	Hastane müşahede kâğıdı
	3000	Hastane derece "
2	200	Maaş ita emri
2	200	Ücret ita emri
5	500	Masraf ita emri
	50	Münakasa şartnamesi
	500	Yevmiye erzak tabelâsı
	1000	Hastane mevcut kâğıdı
	2500	Reçete kâğıdı
	5000	Erzak pusulası

Vilâyet daimî encümeninden :

Memleket hastanesi için tab'i icabeden yukarıda cins ve mikdarı yazılı on iki evrakı matbuanın muhammen bedeli 98 lira 25 kuruştur.

23 - 9 - 936 tarihine çatan Çarşamba günü saat onbeşte vilâyet makamında toplanacak olan daimî encümen ihalesi yapılmak üzere 20 gün müddetle açık eksiltmeğe konulmuştur. Muvakkat teminatı 742 kuruştur. İsteklilerin o gün encümen ve daha fazla malumat almak ve numunelerini görmek isteyenlerin hergün encümen kalemine muracaatları. 4 - 8 - 14 - 21

Köprü inşaat eksiltmesi**Vilâyet daimî encümeninden :**

Maraş caddesinin 0 - 800 üncü kilometresinde Dabağhane deresi üzerindeki köprünün harap olan düşemesi ferbeton olarak yeniden inşa edilecektir. Bedeli keşfi 546 lira 49 kuruştur.

23 - 9 - 936 tarihine çatan Çarşamba günü saat onbeşte vilâyet makamında toplanacak olan daimî encümen ihalesi yapılmak üzere 20 gün müddetle açık eksiltmeğe konulmuştur. Muvakkat teminatı 40 lira 99 kuruştur. İsteklilerin o gün encümen ve pey açmak ve evrakını görmek ve almak isteyenlerin hergün encümen kalemine muracaatları. 4-8-14-21

- arkası var -

Borsalar

19 Eylül 1936

Hamburg borsası**Gireson fındıkları**

İç fındık hazır	
" vadedi	140 RM
Kabuklu fındık hazır	
" vadedi	

Trabzon fındıkları

İç fındık hazır	
" vadedi	140 M.R.
Kabuklu fındık hazır	
" vadedi	

İspanya fındıkları

Kabuklu fındık hazır	
" vadedi	

İtalya fındıkları

İç fındık hazır	
" vadedi	600-650

Berlin borsası

Türk yumurtaları	
Küçük mal	7,5
Orta	8,25
İri	9

İstanbul kambiyo borsası

Peçeta	7,18
Liret	10,104
Rayışmark	1,97,71

İstanbul ticaret borsası

İç fındık Gireson	65
" " Trabzon	64
" " Akçekale	66

Trabzon Borsası

21 Eylül 1936

İç fındık	63
Tumbul	30
Sivri	28
Foşa	29
Badem	27
Karkalak	00
Yumurta birinci	1050
" ikinci	1900
İşlenmemiş	250
Mısır	7
Fasulyalar	
İnce mal	10
Horoz fasulya	12
Unlar	
İstanbul birinci	13,90
" ikinci	13,20
Samsun birinci	12,00
" ikinci	11,00
Muhtelif birinci	13,90
" ikinci	12,50
" üçüncü	12

Güç açıldı

İdman gücü
sekreterliğinden :
Yaz dolayısıyla bir müddetdenberi kapalı bulunan kulübümüz 21 Eylül 1936dan itibaren açılmıştır. Bilumum üyenin devamı rica olunur.

Kayıt ve kabul muamelesi

Orta tecim okulu direktörlüğünden:
Okulumuza kayıt ve kabul muamelesi devam etmektedir.

NEOKALMİNA**Şeker eksiltmesi**

Askerî satınalma komisyonundan:

- 1 - Trabzon kıtaatı ihtiyacı için (4500) kilo Şeker alınacaktır. Tahmini fiyatı (1395) binüçyüz doksanbeş liradır.
- 2 - Şartnamesi hergün satınalma komisyonunda parasız okunabilir.
- 3 - Eksiltme 6-10-936 salı günü saat 15 de Trabzon kalesindeki garnizon binasında satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Eksiltme açık eksiltme usulile olacaktır.
- 5 - Muvakkata teminatı (104,65) yüz dört lira altmış beş kuruştur.
- 6 - İstekliler mezkûr gün ve saatte kalede satınalma komisyonuna muracaatları ilân olunur. 21-25-29-5

Sihhatinizi koruyunuz ve 1936 modeli yeni bir

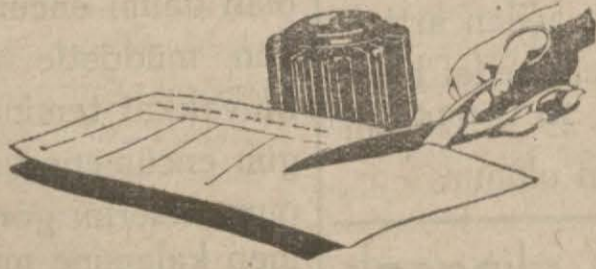
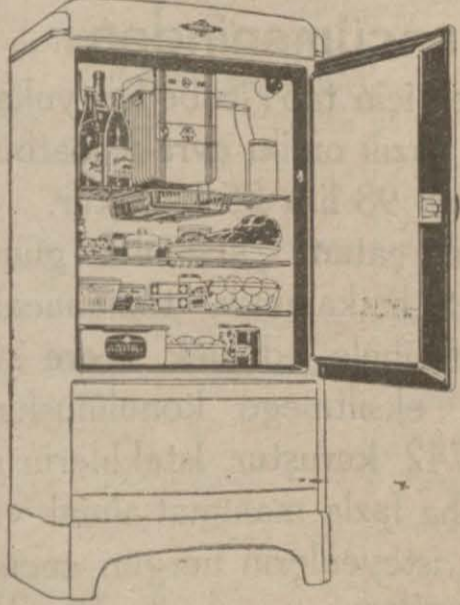
Frigidaire

almız.

Yeni FRIGIDAIRE soğuk hava dolabı elektrik sarfiyatını yarıya yakın azaltan

EKOVA T

kompresörü ile mücehhezdir.

FRIGIDAIRE soğuk hava dolabında muhafaza edeceğiniz gıdalar ve her nevi içkiler bozulmadan uzun müddet kalırlar.

EKOVA T kompresörlü FRIGIDAIRE e sahip olanlar elektrik faturası geldiği zaman ne kâr'lı bir iş yapmış olduklarını anlarlar.

FRIGIDAIRE'den daha üstün ve daha idareli soğuk hava dolabı yoktur. Halep orada ise arşın burada.... Geliniz, görünüz ve kanaat getirdikten sonra satın alınız.

Trabzon ve havalisi acentalığı **HARUNLAR**

HABİK

Rengi solmıyan, kalıbı bozulmıyan dünyanın en iyi şapkasıdır.

Trabzon ve Doğu vilâyetleri için satış yeri

Harunlar Müessesesidir.

Ayrıca çok ucuz kadın erkek ve çocuk şapkalarının çok zengin ve ucuz çeşitleri gelmiştir.

Mevsimlik Kumaşlar

Bayanlara ve Baylara mahsus kumaşların yeni çeşitleri gelmiştir.

En yüksek

Terzilik

Sanatı..

Memurlar için : Taksitle muamele yapılmaktadır....

Kunduracılar caddesi

Tüccar terzi OSMAN NURİ SEZMEN

Remington

Yazı makinelerinin son modellerini en ucuz fiatlarla mağazamızdan temin edebilirsiniz..

Omega

Cep ve kol saatlarının en fantazi ve en son şekilleri gelmiştir..

HISLON

Cep ve kol saatları dünyanın en hassas saatlarıdır.

Adres : TRABZON
Kunduracılar caddesi

Hami ve Kemal Na bantlı r Mağazası

YENİYOL BASİMEVİ

Yeni, temiz ve çeşitli hurufat ile bütün matbaa işlerini

En temiz, en ucuz bir surette yapar..

Haricden verilecek siparişleri kısa bir zamanda herrlar ve gönderir.